

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 102/04

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. apríla 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Z. J., bytom B., zastúpenej advokátom JUDr. M. Z., B., vo veci porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave z 15. augusta 2003 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoE 45/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. J. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. januára 2004 doručená sťažnosť Z. J., bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej tvrdí, že došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoE 45/03, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) o vyhovení námietkam proti exekúcii z 22. januára 2003 č. k. Er 1254/02-29.

Porušenie uvedených základných práv sťažovateľka vidí v tom, že krajský súd v jej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, po doplnení dokazovania listinou, čestným vyhlásením, ktoré podpísala u notárky, pričom sťažovateľka nemala procesnú možnosť vyjadriť sa k tomuto dôkazu.

2. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka skutkovo vytýka krajskému súdu to, že jej neumožnil vyjadriť sa k dôkazu, ktorým doplnil dokazovanie (jej čestné vyhlásenie o splnení vyživovacej povinnosti), a na základe tohto dôkazu aj rozhodol napriek tomu, že išlo o dôkaz, ktorý dokázala spochybníť.

Podľa ustálenej súdnej praxe proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, t. j. aj

proti uzneseniu v exekučnom konaní, je prípustné dovolanie v prípadoch uvedených v § 237 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Ide o prípady závažných väd konania, keď je dovolanie prípustné, aj keď nie sú splnené podmienky uvedené v § 239 OSP. Okrem iného ide aj o prípad, ak bola postupom súdu účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP].

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie podľa stabilnej súdnej praxe [pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 27. septembra 2001 sp. zn. 5 Cdo 102/01] postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím.

V inej veci najvyšší súd v odôvodnení uviedol (rozsudok najvyššieho súdu z 28. februára 2001 sp. zn. 2 Cdo 114/2000): *„Podľa § 237 písm. f) O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, a tiež zakladá samostatný dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a) O. s. p., aj vtedy, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.“*

Dovolanie z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) OSP (postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom) ústavný súd považuje za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 31/00). V nadväznosti na to a opierajúc sa aj o stabilizovanú judikatúru najvyššieho súdu ústavný súd považuje dovolanie za účinný právny prostriedok ochrany aj pri porušení iných základných práv ústavnoproceného významu, ku ktorým patrí aj právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aby sa účastník mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom).

Sťažovateľka však dovolanie proti napadnutému postupu a uzneseniu krajského súdu nepodala a priamo sa obrátila so sťažnosťou na ústavný súd, v ktorej tvrdí také porušenie jej procesných oprávnení, ktoré napĺňajú prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP. Ústava ani zákon o ústavnom súde neprípúšťajú, aby si účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých účastníkovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

5. Vychádzajúc z týchto právnych záverov a skutkového stavu opísaného sťažovateľkou ústavný súd uzavrel, že v jej veci nie je daná jeho právomoc (čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 237 ods. 1 písm. f) OSP. Preto sťažnosť pre nedostatok právomoci odmietol už po jej predbežnom prerokovaní.